

Clypevs Theologiæ Thomisticæ

Continens Tractatus de attributis, de visione Beatifica, de scientia Dei, ac
de ejus voluntate, & Providentia

Gonet, Jean-Baptiste

Parisiis, 1669

§. I. Argumentum primum à cognitione creaturarum in essentia divina ut in
causa,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77232](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77232)

§. I.

Argumentum primum à cognitione creaturarum in essentia divina ut in causa.

58. Hoc argumentum quod per totam disputationem secundam profecti sumus, potest sic breviter proponi. Creaturæ possibiles non aliter cognoscuntur à Deo, quam in essentia, seu omnipotentia divina, tanquam in causa: Ergo non est alia futurorum cognitio in Deo, nisi in decreto, seu quod idem est in omnipotentia Dei determinata per decretum, subindeque vacat scientia media, quæ prævenit decreta Dei tam absoluta quam conditionata. Antecedens disp. 2. art. 1. variis rationibus, & Sanctorum Patrum testimonio demonstravimus, præsertim ex D. Dionysio cap. 7. de divin. nominibus, dicente, *Deus non secundum visionem singulis se immittit, sed secundum causam continentiam scit omnia.* Et infra: *Divina sapientia seipsam cognoscens scit omnia, & uno cause complexu, rerum omnium scientiam habet.* Adduximus etiam illud Augustini 11. de civit. cap. 7. *Cognitio creaturæ in seipsa, decoloratior est, quam cum in Dei sapientia, velut in arte per quam facta est cognoscitur; & istud D. Thomæ 1. p. quæst. 12. art. 3. Videntur omnia in Deo, sicut effectus in sua causa.* Consequentia verò probatur, Tum quia sicut se habet essentia nuda & omnipotentia ad creaturas possibiles; ita ad futuras eadem essentia determinata, & omnipotentia applicata per decretum. Tum etiam, quia sicut ab essentia, ut participabili & imitabili per modum ideæ, creaturæ habent suam non repugnantiam, ut sint entia participatione essentia, & ab omnipotentia sunt producibiles, ut à causa efficiente, quæ potest quidquid non repugnat; ita voluntas determinata per decretum positivum aut permissivum, est causa transitiva à possibili ad futurum. Tum denique, quia fundamentum & radix cur possibilia cognosci debeant in essentia ut in causa, nec aliud medium suppetat extra Deum, est perfectio absoluta, & summa Dei independentia, quæ non patitur illum suæ cognitionis & volitionis specificationem haurire aliunde, quam à propria essentia; neque habere aliud objectum formale & immediatum cognitionis possibilium, quam essentiam nudè sumptam; & futurorum, quam eandem essentiam, ut per decretum determinatam; sicut objectum specificum volitionis Dei liberæ, est sola bonitas increata; creaturæ verò, ad objectum duntaxat materiale & secundarium pertinent.

59. Neque potest hæc ratio eludi evasione Vazquezij, negantis Deum ullam creaturam cognoscere ex suæ omnipotentia comprehensione, quia effectus (inquit) non cognoscitur in causa, nisi referatur relatione transcendentali ad illum, qualis repugnat causæ increatæ, quæ ab omni respectu ad creaturas absoluta est. Quasi verò causam vim habeat ducendi in cognitionem effectus, ratione hujusmodi relationis, & non potius ratione continentia & connexionis necessaria, ac dependentia effectus ab ipsa; quæ tria eò perfectius adsunt Deo, & cuique causæ, quò est prior, & magis independents à suo effectu.

60. Adde quòd, si causa quælibet non esset idonea ad inducendam effectus cognitionem, nisi ratione relationis, quæ Deo deest, etiam dici posset, ineptam esse ad effectum producendum: cur enim hujusmodi relationi alligetur vis potius manife-

Tom. I.

A standi, quam producendi effectum? Ergo sicut omnipotentia Dei, absq; relatione transcendentali ad creaturas, est potens & efficax ad productionem illarum, ita absque eodem respectu, potest habere rationem medij ad illas cognoscendas, ut supra ostensum est.

Futile etiam ac ridiculum est quod ait idem Author, nimirum, nec Deum, nec beatos posse videre futura in decreto, quia per respectum rationis ad creaturas constituitur, & est merum ens rationis. *Quid enim absurdius, quid impiis & Atheis acceptum esse potest (inquit P. Baronius) quam Dei voluntatem, quæ omnia constitui & mutari clamant Scriptura, merito esse rationis consistere. Tanti est apud illos Authores convellere cognitionem rerum in essentia ut in causa, & decreto, ut scientia media his everfis fundamentis astruatur. Si ita liceat arguere, actum est de fide, & de tota scriptura, quæ vim providentia, & rerum universi seriem docet pendere à liberis decretis; quæ ne quidquam conferant cognitioni divine de futuris, placet Vazquez in mera entia rationis resolvere.*

B Ex his manifestè patet impossibilitas scientiæ media: Omnes enim ejus defensores assignat ei pro objecto primario aliquid creatum, scilicet actus nostros liberos conditionatè futuros: Sed impossibile est scientiam Dei habere pro objecto primario & specificativo aliquid creatum, cum objectum primarium tam motivum quam terminativum divinæ intellectiois sit sola divina essentia, ut in Tractatu de attributis fusè ostendimus: Ergo scientia media in Deo impossibilis est.

§. II.

Secundum argumentum, à perfectione divine scientiæ.

Hoc argumentum desumitur ex principiis statutis disp. 3. agendo de causalitate & perfectione divinæ scientiæ, ibi enim ostendimus, scientiam Dei, quantum ad veritatem & certitudinem, non dependere, nec mensurari à rebus, sed esse illarum regulam & mensuram; cum illa non sit minus perfecta, quam ejus amor, qui non pendet, nec causatur à bonitate & perfectione quæ sit in rebus, nec illam supponit, sed efficit, juxta illud D. Thomæ infra quæst. 20. art. 2. *Amor Dei est infundens & causans bonitatem in rebus.* Unde idem S. Doctor 1. 2. quæst. 93. art. 1. ad 3. *Ratio intellectus divini aliter se habet ad res, quam ratio humani intellectus: intellectus enim humanus est mensuratus à rebus, ut scilicet conceptus hominis non sit verus propter seipsum, sed dicitur verus ex eo quòd consonat rebus: intellectus verò divinus est mensura rerum, quia unaquæque res in tantum habet de veritate, in quantum imitatur intellectum divinum.* Atqui scientia media, cum sit tota speculativa, nec faciat, sed duntaxat exploret ferum futuritionem, ac veritatem objectivam illarum, mensuratur a rebus, quantum ad veritatem & certitudinem, non verò est illarum regula & mensura: Ergo illa in Deo impossibilis est.

Dices, hoc necessariò admittendum esse in præscientia peccatorum, cum scientia Dei libera, non sit eorum causa, nec illa sint futura, quia sciuntur à Deo, sed à Deo sciuntur, quia futura sunt.

Respondeo quòd quamvis scientia Dei libera non sit causa peccatorum, nec faciat, sed supponat illorum futuritionem, non tamen propterea

Pp

Disp. 2.
art. 1.

61.

Lib. de
libert.
humana
&
gratia
divina.

Disp. 2.
art. 5.

62.

63.